

—Վիեննանքն Տէօշէ ծէյթունկ դա՛
ղէթաւը, Ավսթրիա տեվէթնին բա-
լէթիգաւը իւղէրինէ եաղաղը պիր
պէնտտէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթի ի-
չին քէնտի նիեէթ վէ արգաւարքն
պէհան իտէճէք վագըթ կէյմիշ օլտու-
ղունու սէօյլէտիքտէն սոնրա, շու վէճ
իւլէ իլալէյի մազալ իյլէմիշ տիր .
Վազաւա Շարգաւա պիղիմ' մէնֆաթ-
լարմըզ, ինկիլթէրոսնէն մէնֆաթ-
լարը գաաւար պիւլիւք տէյիլ տիր
պուննունլա պէրապէր Ավսթրիանքն
Շարգաւա մալիք օլտուղու պիւլիւք
մէվզը վէ իշթիտար, վէ պու կիւնէ
տէկին Ռումէլի քէօրֆէզինէ գաաւար
միւմթէտ օլան նուֆուզը պահրիսի տէ
դալալ օլմաթ թէհիլքէսիտէն գուրուն-
մագաւա տըր, Սէսէլէ, հաւաւաւաւմու-
ղուն բըննիւլէրինտէն պիրինին պիր աղ-
արաղի գաղանջալ գաղանամաեաճա-
ղընը, եաթոտ ալր վէ եա իքի մուաղ-
գամ տէվէթլէրին Պաղաւարքն իքի
եանլարքնա հիւքմ' իտիպ իտէմէեէ-
ճէքլէրինի, վէ եաթոտ պու կիւնէ
գաաւար Ավսթրիա իչին պիր թիճա-
րէթ մէմէքէթի օլմուշ օլան Շարգէն
միւսթագպէտէ սայիր տէվէթլէրին
եէտի գաղմընա կէչիպ կէչմէեճէյի-
նի պիւմէք տէյիլ տիր, իլլա պէօյլէ
պիր ֆէլաքէթին էսնիւնիւ տլմագ ի-
չին, Ավսթրիա տէվէթի հէր քէսին
անլաեապիւլէճէկի սուրէթտէ պիր շէյէ
գաւար վիրմէն տիր, վէ վիւքէլապ-
էվէլէքի կիպի, եաբաճագ պիր շէյ-
նօգ տուր, վէ հէր իշ սըրաւընտա կի-
տիեօր տէեու պիլի թէէմին գըլմագ-
տան ֆաթիղ կէլմէլի տիրլոր, էկէլ
պիլիգիմ' տիրլումաթիպ, սըրպէսթիճէ
պիր շէյէ գաւար վիրմէք ճէսարէթի-
նէ մալիք օլմաեարագ, իշի պիր նօգ-
թաւան օլ պիր նօգթաւա, իրուլթաւ
թոււաւա, թուաւաւա Պալգանլարա,
վէ Պալգանլարաւան էտիրնէե տթ-
մագաւան իպարէթիսէ, գաթըրը
նը վիրմէգտէն էվվէլ, իհիլմալ
աթըր քի հէր իշ օլուպ պիլթէճէք տիր
վէ օլ վագըթ շէֆգաթ վէ մէրհամթի
պիլիգիմ' տիրլումաթիպ հէր նէ թագ-
աթմ' վէ հիպա իտէճէք օլուր իսէ, անը
գապուլէ մէճպուր օլաճագ տըր . . .
Համա օլտուն պիլ պիւլիւք ղըրհշլըր
սիւահլանաթըրմագսըզն իշ կէօրէպիլի-
րիլ, պիլղոէ հօգսան օլան մաաւա,
սէրպէսթ պիր բըօլրամ' իլէ գալի միւ-
րաւա տըր, Տօլրու պիր բօլթիգաւ ի-
չին լաղըմ' օլան մէղքիւր իքի մաաւա,
լէրնէ մէյաւանա կէթիլմէք, թէքիլի
ինկիլիգ տօհանմապըն մէյաւանա կէ-
թիլմէքտէն պիլղոէ միւշքիւլ կէօրիւ-
նիւտար, Պու հալաւէ իշմալիւք, պիւ-
ղիմ' տիրլումաթիլիլին եանլումաղ օլ-
տուղունա վէ քէնտիսինէ մալսաւա
քիւլէւք վէ կիլիլի պիր բլանը պու-
լունմաաթնա տալիր բէամի ղագէթալա
րըմըզն վիրտիլէրի թէէմինաթ
գապուլ իլէ իքթիֆա իլմէլիլիլ . . .

—Էլ լրօպա ղաղէթաւարընտա կէօ
ըլիւնն պաղը թէլէկրաֆլօր տըր .

2623 040, 28 July 1965

Օն պիրնճէ օրտու թունայը քեա-
միլէն միւրը իլէ , Բուսնու շուն մու-
հասերէսնի իքթայ իլլէմը տիր :

Իրենու Չէրքասքի մէմարքի Էնէ-
պիւնէտէ պուրսնան Պուշլարբաբը մէմ-
լէքէն լէրիսէ ալտէթէ տաղէն իյլէտի:
Բուսիա բոյիթ իդա մէմուրբաբը պուսն-
լարըն ալտէթինի զօլպլաթմադ իշին
էմի արաբար:

Գրադ օվիա, 8 յուլիս

Բուսիանքն պիտի մեկն ասաքիրի մրս.

Յանաթը դասընթացն սխալ ալիքն ալքն
մասընա ապրիր օլան էմիր, պուրատա
հէհէհանը աղիմի մուհիդ օլտու, զի-
րա պու էմիր մուհիպինհէ մահսու պի-
չիմի զէմանընտա, օն սէքիզ եաչըն-
տան էլլի եաչընա գատար օլան պիլ
հիւմէ սաղլամ տտէմէր ասքեր օլա-
հագլար տրր :

Պէօյլէ պիր Թէտպիրին իթթիխազը-
նա, մէմուլ օլունմահեսն պիր Թազըմ
գառըշգըշըն վուգույի իլէ պէրա-
պէր, ինկիլթէրրանըն վէ Ալլօթրիանըն
հարպա տախիլ օլմասընա գառըշ պիր
Թէտպիրի իհթիտաթիտէ մանէասը վէ-
րիլէպիրր :

Զէրն֊վիչ, 28 յուլիս

Թատարի գէ միւհնաճ օլարագ, Պուղ-
տանտան վարիտ օլան հափատիպէր
Մէհնէմէտ Սիլ բաշա հաղրէթլերինին
մահէթինտէ պուլունան Փըրգայի հիւ-
մաեուն իլէ Բուսճուղու մուհասէրէ իյ-
լէեհէն Բուսիա Փըրգատը պէ յինտէ յու-
լիսին երկիրմի եհտիսինտէ պիր պէօ-
լիւք մուհարէպէ վուգու զուլտուղու-
նու, վէ Բուսիալարըն Զըշթօլիեհէ
րիւնթթա մեհաղուր օլաուղլարընը
խապէր մերիեօրտը :

Մեմֆիսեթէն հիւքիւմէթի, Տօպ-
րուհանքն Մեմֆիսեթէնէ իյհազք իյին
մահէլի մէղքիւրուհ սէրվէթ մէնպա-
լարնը մուտենէն իթմէք իւղըն, պիր-
գօմիսիօն սէվգ. ու իղամ իյլէմիշ արիւ-

Յրաօվա, 29 յուլիս

Ռուսլար խաթթը հարպարընը խայ-
լքնա գըսալթմըջ օլուպ, ասքերինհն
օլան հազրլըգարընտա հննուգ բէք
չոգ նոգսանյար վար տըր ըի, պու տա
խասիմլըրինին ընտիլըրինհ նիսպէթլը
զայիֆ օլմալըրընտան պաշղա պիր չէ
յէ հոմլ օլունանագ տըր :

Պոս կիւն օն ի.քինճի վէ օն իւչիւն.
ճիւ Թըրդալարը Բուսնուդու մուհասէ.
րէ իթմէ քտէ, վէ օն պիրինճի Թըրդա.
տախի իչպու Թըրդալարը Զըշ^Թօվա վէ.
Եանթրա նէճրի պօսուհասա պուլունան.
գուվ վէթ իլէ րապթ իթմէ ք իւզրէ.
Բուսնուգ ճիվարընտտ սալար իլէ.
Թունսյը միրուր իլլէմ, քտէ տիր:

Տէօրտուննիւ ֆրրգա Զըթովատան
Թունայը միրուր իթտիկի մխիլիւ
Եէտէննի ֆրրգա տալի պունուն ար.
գասննտան կէշէնէք տիր :

Սէքիդինէի վէ տօգուզունճու Ֆըր-
գալար Եսնթար սահիլինտէ օրուպ
Եէկտիկերինէ մուսվէնէթ էյլէմէ.թաթ
տիրլէր: Պունլարտան պաղը միւֆրի-
դէլէր հարէ.քէթ էթթի.քլէրի միսիլիւ-
պու միւֆրիդէլէրէն պիրի Լօմ Խուան.
գամա կիթթի, վէ տիկ'ըր տախի Պու-
գանա տօղըու իէրուլտի: Ժէնէրալ
Զիմիւր-Ռոնըն թահթը քօմանտասընտա
պուլունան օն տէօրտիւնճիւ Ֆըրգա-
րէօսթէնճէ վէ Զէրնալօտատա պի-
թաղքմ տասքիրի մըթահՏՖըղօ պը-
րագտըգտան, վէ պիր ֆըրգա տախի
իմոտա ալորըգտան սօնրա, Սիլիսթրէյ
մուհաստէրէ իթմէ.ք իւզրէ, շէհրի մէշ-
քիւր իւզերինէ Եիւրիւմէ.քտէ տիր:

Պաշտօնական կրան տիւզ Նիգո
լա, Սյուպէնէք վէ Մէնտէլօք միւֆրիւ
դէլէրիլէ Թընոյառա պուլանագառ
աբը, Պէշինէն ֆըրդա իճթիւաթ օյ
մադ իւզըն, Մէմէքէթէյնէ կէլմի
տիւ :

Ձէրնօվիշ, 36, լուրիս

Բուսիս օրառուսւ իւրի կիթտիքճ
զախիւրէ ախլինտէ օւան Սիւշիւաթի
տախի չաղաւմագ տա տըր Զախիւրէ նագ
ու իրսալը 25 000 տրապա վասըթա
տր յա իծրա օլուսմագ տա օլուպ, պուն

լարձն եւ տիր ղրին Մէմէքէթէն, յետէն վէ օն սէքիք ղրին Բուսիատան քերաւ լանմիշ օլտուղու հայտն, հէր ղրինէ 20 Փրանգ իւճրէթ վերլիմէքտն տիր : Լէվազիմայիբէսի հայվանլարձն նաֆա գասընը տախի իւզէրինէ ալմիշ օլտուղու հիհէթլէ, եւ վաիհէ 600,000 Փրանգ վէնարիֆ վուգուս ալուլմաբտա տըր :

Գու՛ մըզդատոր արապաւ քի՜ճանէթ իթ՜յ
մէտիկի ճիհէթլէ՜ , տահա զիեատե
քեաոր կէտթէրէրէք , Թրանսիլվանիա՜
տան տախի՜ պիր խալլի՜ արապա իսթի՜
ճաոր իթմէք իսթէնիսիմչ իսէ տե՜ , Ա.
վսթրիա հիւ քիւմէթի՜ պու խուսուստա
հուտուտու գաբամբշ տըր : Պիր գաշ
կիւնտա՜ պէրու հայվան լասթալըք
չիտաէթլէ՜ զուհուր իյէտիկինտէն՜ , եա.
լընդդ նոդլիէէ հայվանսթը տէյի՜
տաքըրն տախի սըհէթիսինճէ բէք զի՜
եատէ գօրգոցլմադտա տըր :

Երգըրում, 29 յուլիս

Թէրէք գաղապանտա զուհուրա կէ-
լէն ինթիլալա եարարմբ ինթէք իւզրե-
հէր կիւն Սոխուտ գալէա վէ Զառնիրա-
եա ըրւլլիեհէթի ի սսքէր սէվք օրւն-
մոգտա աբր : Ֆաղլլ Բաշա հազրէթ
լէրի հէր պիր շէյի միւքէմնէլ 50,000
ասկէր իլէ Բիւթայիս վէ Թիֆլիս իւզէ-
րնէն երրուհէճէք տիր :

— Եւ աթիւտէքի սաթըրդար, օգոստոս 6 թարիկէ Էտիրնէտէն եւզըմիշ օրան պիր մէքթուպտան իսթիլըրան օլունմուշտուր: Պու մէքթուպտա տա հա պիր չօդ մալիմաթ վար իտի իսթե, իհթիրազ իչին սարֆը նաղար էլ լէտիք:

«Թուլիս օթուզունճու կենիւ Բուս
յար իլէ Բեուֆ քաշա հաղթելթէրիին
թահթը գօմանտաքնասա պուլունճ
ասաքրի Կահանէ պէրիտե վուգու
պուլան մուհարեպետէ, Եէնի Զաղա
րա մէվզըի տիւլմէն Թարաֆքնտա
թօքա Թութուրուպ իհրազ իալմիշ
սու հաւուզարքնն Թուլումպալար
խաթուպ օլունմուշ, տէօթ մէթրօ էն
իլիկինտէ իքի Թանէ միւքէմէլ քէօր
րիւ վէ պիննէֆ մէվզըֆ իլինտէ պու
լունան տէօթ քէօշէ վէ աղթարմա
եօլլար տինտմիթ իլէ պէհհասվա գը
լքնմըշ տըր: Եէնի Զաղարանն ճէնու
թարաֆքնտա հէնուզ տէմիը եօլ իլէ
մէեօր: Սագաթ Եէնի Զաղարա իլ
Եանդօլու արասքնտաքի խաթթա հիշ
պիր դարար կէլմէմիշ տիր:

[illegible]

«Շէհերմահ ֆերարիէր կէ տօւնը
տունը : Տիւն տախի 6000 նէֆէրտէ
վիւտաւ Իսլամ, Պաւլար վէ Նէհուտ
օլարագ, դատաւն վէ չօրուգ չօճուգ կէ
միշ տիր : Պաւլար Էսկի Զաղարատան
ֆերար իմ մէքտէ տիրէր : Շէհեր մէկ
քիւրտէ 20,000 նուֆուս էհալի մէկ
ճուտ իքէն, շիմտի հէման խալի պու
լունմագտա տրը :

«Պիրարի, խասժա վէ եարալը գա
տընլարա մուսվէնէթ իթմէք իւզըն
իւլամ գատըն»ըը թարաֆընտան պի
գամիթէ թէչքի օյունմուչ աուր : Պո

գօմիթէ իշխնտէ Էվրօքալը օլտրագ, Կալընըզ մատամ Ս. . . Էվրօպալը Գա-տընթարտան պուլունուոդ, նիսա Թա-յիֆէսինին պէտպանթարնա իմ-տատ իթմէք իզըրէ Կալընըզ մէրգու-մէ պուրատա Գալմիշ տըրի :

(Գուրիէ տ'Օրիան)

—Բռնատան Պէրլինին Թրիպիւն նամ
ղապեթասընա պէր վէճի աթի եազըլ-
մըշ տըր .

«Ե ու էնամտէ Վատիկան իլէ Իսթան-
պուլ արաքընտա սըգճա թաաթիլի մու-
խապէրաթ օլունմուշ տուր: Պօսնա Գա-
թօլիք էհալ իսինին րէյսիս պուլունան
մօնսէներօր Սթօղզմաներ, մուհարեր
պէլի հալլըրէտէ Ավսթրիա տէվլէթի-
սին միւտաախէէսինի էհալիլի մէրզու-
մէ մարիֆէթիլի թալէպ իլլէմէք իշինի
Վատիկանսան մէհզուլուսիս իսթէմիշ
օլտուղու թէվաթուրու, Տէրիսաատէ-
թէ ֆէնա թէէսսի իթմիշ տրի: Պինսէն
ալէյհ շիմտի Իսթանպուլտա Վատիկա-
նէն վէքիլի օլան Հասուն էֆէնտի հաղ-
րէթլէրի, քէնտինին սօն բաբօրթօ-
սունտա, պէօյլէ պիր մէհզուսիէթ
վէրիլտիկինտէ, մուալլագտա պուլու-
նան մէսէլէրէրին թէսվէնէսի իշին,
Պապը Ալի իլէ օլունսն, վէ հէմսն
թէսվիկէրէգիր օլմաք իւղըր պուլու-
նան միւղաքէրաթըն տէրհալ գայիլ օ-
լաճաղընէ պլիտիրմիշտրի: Պոն բա-
բօրթօ իւղէրին, Վատիկան Պօսնա
հագգընտա Սթօղզմաներ բիսգօպօ-
սուն գարտինալ Սիմէօնիէ պաղը
թէպլիլաթը վազք օլմուշ օլտուղունու
եալանա չըգարմիշ տըր: »

— Իէ՛նչնտէ պիր գումրու ին պիր շքմէնաբէր գաթարը ընդագլխէ՛ն չըգըպ, գումրու դալնպէն իյէմիշ տիր շէջլէ քի Թրանսա էլչիթի իչին պինա՛մէյի համիլ օլան պիր գումրու ինէքսրէն պիր թրէն Լօնտրանէ կիլ՝ մէք իւզրէ Տուվրտան հարէքէթ ինթախէր: Թրէն, հիչ պիր սթամաիօնտա տուրմատըլը հալտէ սաաթտա 60 միլ գաթ ինթէքտէ իտի: Գումրու պիր գալ տագիդէ գա՛նղի թարափա կիտէ՝ ճէկինի շաշքրտըղընտան վագըթի դօյպ իտիպ թրէն ինթէմիշ իտի իսէ տէ գումրու սիրաթիլէ ուշմանա պաշլա, երգ ուփուգտա նապէտիտ օլմուշ վէն թրէն սթամաիօնա վասըլ օլտուղունտա, գումրուտան 20 տագըգա սնըրա կէլմիշ օլտուղու անլաշըմիշ տըր:

— 25 թիւնէն թաղ օրոնան զագէ-
թատա օգոնտուղունա կէօրէ, Դա-
րատաղտա նէ էնդա վէ նէ թապիպ
գալըպ, ետրալըլար իսէ չօգճա օլ-
տուղունտան, Դըրմէլը իսչ ճէվինէ-
թինէ, թապիպ վէ էնդա կէօնտըրմէ-
լէրի իյինն ժիւրաճաաթ իսէ եօրլար :

—Յէրդգանը քիչամտէն սատաթթ
լու ձէմիլ բաշա հազրէթլէրի պուք-
րէ պաիրատէյի սէնիհէ Օսթլէթ բա-
շա հազրէթլէրինին հէրինէ Նէֆար Է-
տիրնէ դամանտանլըզլնա թայեին
պուլուլուչ տուր :

— Բուսլարբն Շիպգա վէ Դեղանլը-
շա կիրմէնէրի մինասիպէթի իլէ Բէթ-
ըշագուրկ քիլիսէնէրինտէ իճըայի ային
վէ հոճաթթ մէսէրրէթ օլունմուշ տուր:

—Յուրբիս հիւքիւմէթի, իսթէեհն
քէնտի եօլիւսիւնիւ թօքադտա կէօմ
մէյիւյ, աթէշտէ եադմասընա միւսա
ատէ իթմիշ տիր :

—Եռամուրճագ իլէթի Իրանտա բէգ
չօգ ատամ գըըմադատաւըր : Թէհէ
րանտան նաշաթգու բընա կէօրէ : 30 պիկ
նուփաւը ճամի՛ օլուն Բէշթ շէհրէստէ

նրա մէջ օրու վարդապետը ասաքիւրի նազ-
լի եւ անհատի խորհրդամ օրու մազ իւզ-
րէ Թէրասանէ յի ամիրէ եւ աւրմը տըր-
— Ինկի թէրասանն էն պիւրիւ թօրու
80 թօնէ լաթը օրու մազ հալտէ, ի թաւ-
եա տա պու քէրրէ 100 թօնէ լաթը պիւր
թօր իմատ օրու մազ տուր: Էն ճէսիմ
հարալ սէֆիւնէսինէ պիւրէ մէջքիւր թօրուան
անճաղ պիւր տանէ գօնուրապիւր մէջքիւր իմիւր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

... 8 էր,

Հաճեցէք Ձեր և Ձեր ազնիւ բնական-
եայ ներկայութեամբ պատուել Վար-
ժարանիս ուսանողաց մրցանակաբաշ-
խութեան հանդէսն որ տեղի պիտի
ունենայ յառաջիկայ կիւրակէ, յուլիս
31, 'ի ժամ 6 1/2:

1877 Յուլիս 26 Հիմնադիր-Տնօրէն
Գառնիկ Ռ. Յ. ՊէրՊէրեան

... Խմբագիր,

Արամեան երկսեռ Վարժարանի Հո-
գաբարձութիւնը կը խնդրէ որ բարե-
հաճիք Ձեր և Ձեր ազնիւ բնականեայ
ներկայութեամբ պատուել Վարժարա-
նիս Մրցանակաբաշխութեան հանդէսը
որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ
կիրակի (յուլիս 31) ընդ նախագահու-
թեամբ Ամենապատիւ Սրբազան Պատ-
րիարք Հօր՝ ժամ 6 1/2 ին:

24 յուլիս 1877 ԿՆԻՔ
Ի Գառնիկ Հոգաբարձութեան

Գ Ր Ա Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Ք

Գ.

Վերջի իրոս, աննշան ծնողաց որդի,
պատանի միակ մէջ Մանուկայի հո-
ղին վրայ, որ անշուշտ մոռցուած էր
այսօր, եթէ Մեկենասներ ու Պողոսն-
ներ չըլլային, ու Հոռով չպիտի պար-
ծեր իր անմասն քերթողին վրայ, այս-
պէս և Ովրա տիրոս, Վենուսացի ստրկի
մը որդին, օգոստական անմահ գար
մը չպիտի ծծէր. եթէ Լուսավիճակներ
չըլլային, Ֆրանսա չպիտի ունենար
իր մեծ գլուխներն. Կարուակին ան-
շուք պաւակը (1) իր որդեկան տաղե-
րով չպիտի զմայլեցնէր իր երկիրը.
խաղախորդին տղան (2) սրբազան բե-
մին վրայէն առեւծի պէս գոռալով՝
արցունք չպիտի քամէր Վալթէրի մը
աչքերէն:

Սակայն ի՞նչ էր որ այդ անխառն-
նակ վիճակէն բարձրացուց զերենք
դէպի այն մեծ ու անդրդուելի գահը՝
որուն Անմահութիւն կըսեն. քաջալե-
րութիւնը միայն, վասնզի առանց անոր
հանձարն մի աննշան ուրիշ անձի է
հովի գէմ խոնարհող. ապագայն ու
յաղթութիւնը ձայն մը ունին, քաջա-
լերութիւն, առանց որոյ չը փայլա-
տակեր զինուորն իր սուրը. չը շարժեր
գրագէտն իր գրիչը ու դասին չը
պատկեր յաղթականին ճակատը:

Այսպէս կը խառնուին Պարթեւը մի
իր երեսնամեայ հրաշակիրուն (3) մէջ.
«Տասն և հինգ տարեկան էի, երբ
որ մը դաստառու Պ. Բ. Երոտ մորիկ
նկարագրութիւն մի խնդրեց մեզմէ (իմ
քնիւրակիցներէս) Գրանտընէն ոտանա-
ւոր. իւրաքանչիւր ուր իրր ցցուց և
հետեւեալ օրը կարգադրեցան փոքր
ակիւրն մը մէջ, ուր իմինչս գոհ եղան»

(1) Յ. Մ. Բուսոն: (2) Մասիյեոն: (3) Ռ.
դեորութիւն կրտսերոյն Անարքաբոսայ 'ի
Յունաստան:

«Ամիս մը վերջ գրագիտական հոն-
դիսի մը մէջ, ուր Պ. Վիսքէդ Մար-
տիկոյ ճեմարանի մշտնջենաւոր քար-
տուղարն ներկայ էր, զիս հրապարա-
կաւ գովեցին խուռներամ բազմութեան
առջեւ:»

«Շառագունեցայ ես, վասնզի այն
տաղն գրեթէ բոլորովին Հոռոտն է-
րինակագրած էր, և երբ Պ. Վիսքէդ
բարձրաձայն կարդաց իմ անունս, կա-
ծեցի թէ մահուանս վճիռը կ'արձա-
կէին:»

«Պ. Վիսքէդ» որ նախանձաւոր էր
գրագիտութեան զարգացման, միշտ
կը նպաստէր յայն միտում ունեցող ե-
րեւոյսաւորներու:»

Այսպէս անմահացաւ Պարթեւը մի.
Սակայն քաջալերութիւն կը պակսի
մեր մէջ, չգտար մեր ժողովուրդը թէ
ինչ կը կորսնցունէ ինքը, երբ գրա-
գէտ մը կը մռնի, անոր դադարին
վրայ չի թ մը արցունք, գերեզմանին
չուրջը ծանր նայուածք մը ու յիշա-
տակին համար խուլ հառաչ մը ունի
միայն:

Ազգերն պարտաւոր են իրենց գրա-
գէտներուն, վասնզի նոքա միայն կ'ան-
մահացնեն պատմութեան դիւցազներն.
Որչա՞փ մատենագիրներ ունէր մեծն
Աղբաւանդը իր գործոցը համար. բայց
սակայն երբ Սիգէնոն մէջ Արիւսի
դամբանին քով հասաւ, պոռաց. «Ե-
րանի՛ քեզ, ո՞վ պատանի, որ քու քա-
ջութեանցդ քարոզ գտար զՀոռոտն:»
Վասնզի եթէ Իլիականը չըլլէր, ա-
նոր մարմինը ծածկող գերեզմանը՝ ա-
նուն ալ պիտի մոռցունէր, կը յաւե-
լու, ճարտարախօս Հոռովայեցին: (1)

Որչա՞փ ուրեմն պարտաւոր է Յու-
նաստան այդ բարձր ու հիմնալի գը-
խուն, այլ նա թշուառ ու մուրացիկ
գերեզման իշաւ, շատ անգամ աղե-
տալի ապագայի սոսկում մը տարածե-
լով քերթողական հոգիներու վրայ.
զի այսպէս կը պատուիրէր Ովիդիոսի
հայրն իր տղուն, զայն բանաստեղծու-
թեան հեռացնելու համար. «Ի՞նչ չափ
քեզ այդ սնտի աշխատութենէդ, կը
յուսաս մեծ և հանճարեղ ըլլալ քան
զՀոռոտն, որ դժբախտ կենօք վճա-
րեցաւ:» Թէպէտ 'ի զուր կը ջանար
սանձել նորա բուռն եռանդեան ահեղ
ծովը:

Այս տխուր նախապայարմամբ կ'ապ-
րի Հոյոց ժողովուրդն ալ, գրադի-
տութիւնը դեռ բարձր տեղ մը չ'է
բռնած իւր մէջ, որպէսզի հանդերձ-
եալ դարերու մէջ կարդայ նմա մի լու-
սեղէն ճակատագիր. Հոյոց ժողովուր-
դը չ'ուզեր գրագէտներ ունենալ, կար-
ծելով թէ ժողովրդեան մը աղքատե-
րն են նոքա որոնք յիշատակի մը հա-
մար կը մուրմն. ո՞վ անմտութիւն, ուս-
կայն այսպէս չը խորհեցաւ Թրաստա՛:
Եթէ չ'ունինք մեք նորա վեհ գա-
ղափարն ու նախանձաւոր մրցումը,
ինչով ուրեմն կը պարծինք յառաջա-
դէմ ըլլալ, մի անտոյգ ապագայի
յուրալ. եթէ արուեստ և գիտութիւն
զմեզ պիտի փայլեցնեն ազգաց հորի-
զոնը վերեւ, ո՞ր է մեր հանճարը,
վասնզի անով միայն կը վերածնին անկեալ
ժողովուրդի մը փառքը:

Ուրեմն պէտք է պաշտպանել զայն:
Թող չը տալ որ մարի հիւղին առ-
կայծեալ պատրոյզը, թող չը տալ որ
բեկանի ջարջախեալ եղէզը, զի այս
է ահա ապագայի խորհրդաւոր դասը,
(1) Մ. Տ. Կիկերոն:

այս է մարդկութեան վերականգման
առաջին խորտումը: Մ. Դուրեան
27 Յուլիս 1877

Ի Խ Թ Ա Ր

Մանգումէի Էֆեմար նամ ճէրիտէ միզին
Թաթիլի վուգու պուրապ, ապէի ատալթ-
վայէի հազրէթի փատիլաչիտէ, հերնէ գա-
տար ճանիսի վալէայի Պապը սէրաքէրի-
տէն, Թաթիլի միւտտէթի մուգարէրէսի
պուրուսան իբի մահալէն էվլէլ տախի, մագ-
հարը լուծիլ ու ինայէթ պուրուլարագ, երնէ
նէշիւնէ միւտտալէի ալիյէ իհսան պուր-
ուլաճաղը էմէլի էլիւպտէն պուրուսմագ-
տա իսէ տէ, պիլիմ ճէրիտէ միզի գրաթա-
րաղլէթ իտէն գէվաթըն էքսէրի, վէ ալէլ-
խուսուս Թալարալարտա, Թիւճճարը միւ-
թէպէրանտէն պուրուսմար ճիհէթէ, պիւր-
տէն պիլի զագէթալը գալմալարը, ախզ
ու իթալարընճա էնվայի գարար վէ միւլէի-
աթը մուհիպ օլաճաղընտան, մէգիւր միւլ-
քիւլաթըն տէֆի նիյէթիլի, մէգիւր լուծ-
իլա մագհար պուրուլաճաճա գատար,
Մէճմուայի Հալաթիս Նիւսիլէրինտէն
կէստէրմէքիլի միւտտալ կէստէրմէք, լա-
զըմ կէլէն մուգալէլի ագտ իլէլիլ օլ-
տուղու մուղտան, վէ երնէ զագէթալը
նամընա կէլէն միւլթէնա պէնտիլի վէ մէք-
թուպար իլպու Մէճմուայի Հալաթիստէ
տէրճ իտիլէճէլինտէն, էլիլ պէնտ վէ
մէքթուպ իրալիլէն հիմիլթ իտէն տաթ-
լարըն վէ գաթլարըն, էվլէլէի կիպի քէն-
տի իսմիլիլ իրալիլ տէվալէն հիմիլթէրի-
նի արզու վէ իսթար իտիլիլ:

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՅԱՆՈՍԵԱՆ

ԱՐԱՍ ԵՒԱՅ

Միւտտի ԴՐԱՆՏ ԿՈՐՈՒՍՏԵԱԼ
քերթուածէն՝ որ ամեն լեզուներու
թարգմանուած է, ինչպէս նաեւ Հայերէն
գրաբարի, հատուած մը այս անգամ
տշխարհաբարի փոխեց բաղմահմուտ
Մալէղեան Յովսէփ պատուելին, թէ՛
այս նշանաւոր քերթուածին վրայ մեր
Ազգայնոց ճաշակ մը տալու և թէ՛
դպրոցականաց ծառայութիւն մ'ընե-
լու համար:

Տարակոյս չունինք որ իւրաքանչիւր
դպրոցական պիտի փութայ մէն մի օ-
րինակ ստանալ:

Կը ծախուի Ս. Ղ. և Եղգմանեան

գրատունը Եէնի-Ճամի Զիլնկիլիէր
ճատտէսի թիւ 2, և ուրիշ գրաւա-
ճառաց քով, Գին 2 զուրուշ:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Ի Ն

ՀԱՅՈՑ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՈՐՔ

Ի ՄՕԼՏՕ-ՎԱԼԱԳԻԱ, ՀՈՒՆԴԱՐԻԱ

ԵՒ Ի ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Ուղեորութիւն յամիս 1876

ԱՐԵԱԿԱՏ Մ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Երեզ ալթմըշ սահիֆէտէն իպարէթ
օլուպ, վէ էրմէնիճէ աչքը լիսան իւզ-
րէ գալէմէ ալթմըշ օլան պու քիթապ,
զիւնաախիլի շաեանը գրաթաթ տըր,
չիւնքի Անի շէհրի իւղերինէ խալլիճէ
մալիւմաթը թարիլիլի տէրճ իլլէտիք-
տէն պաշքա, Լէհիլթ անտա, Մաճա-
րիսթանտա, Նէմէլ թօրաղընտա, վէ
Ուլաճ Պուղտանտա օթուզ գըթա մէմ-
լէքէթ լերտէ պուրուսմագ օլան Հայ-
լարընը հազգընտա տախի կիւզէլ վէ
էթրաֆլը մալիւմաթլար տէրճ իլլէ-
մէքտէ տիր:

Պու քիթապը թէլիլի իտէն Ալթուն-
եան էֆէնտի, խասսէթէն Եօլուլուգ
իտէրէք, Թահսիլի մալիւմաթ իթմիշ,
վէ մէգիւր քիթապը Թապ իթտիլմէք
իլին տախի խալլիճէ մէսարիլ իթմիշ
օլտուղուստան, միլլէթէն թէլիլգա-
թա շայսթէ տիր, վէ ֆիւթաթ տա-
խի չօգ պիւր շէլ օլմաեղալ, իւշ պէշ-
լիք գալիլմէյէ սաթըլմագտա օլ-
տուղուստան, քեաֆֆէյի զուրէթի
միլլէլիլ իլէ մէլուֆ պուրուսան զաթ-
լարըն, հիլ տէյիլ իսէ պիլիւր նիւսիւ
ալըպ օղումալարընը տալլէթ իտէրիլ:

ՍԱՀԻՊԻ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԵԹԱ

ՊՕՂՈՍ ՔԻՐԻՇՃԵԱՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY ՆՕՐԹ Ե ՊԵՐԻՍԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐԿԵՆԹԻԼ Նամ Լծարըն վէ Էթմիլիլ Էթմիլիլ Էթմիլիլ Էթմիլիլ Էթմիլիլ		NORTHERN ASSURANCE COMPANY ՆՕՐԹ ԷԹԻՆ Նամ Լծարըն Էթմիլիլ Էթմիլիլ Էթմիլիլ Էթմիլիլ Էթմիլիլ	
Դաշլ սէրմաե	2,000,000	Դաշլ սէրմաե	3,000,000
Էթմիլիլ սէրմաե	250,000	Էթմիլիլ սէրմաե	150,000
Էթմիլիլ շիւպիլիլ	1,040,744	Էթմիլիլ շիւպիլիլ	1,290,744
Էթմիլիլ աղճէսի	1,290,744	Էթմիլիլ աղճէսի	380,000
1875 սէրմաե սա	917,178	1875 սէրմաե սա	351,000

Սահիպ իմագ քէնտուսինն, պալէալէքի լէքի սիկուրթա գումարանալարընն
ԻԻԼԷՇՄԻՇ անճէթիլիլ նասալ օլունուշ օլուպ, եանիլն սիկուրթասը իլին չօգ գօ-
այլըպար վիլէպիլիլ պիւր հալալէ պուրուստուղունու, քէնտիլ պիւր չօգ միւլթէրիլիլ
իլիլ, վէ իսթանուղունու լաղլիլթլու էհալիլիլ նիլալմալիլիլ իմուսիլիլիլ, սի-
լուրթաեա թուրքուլարըն էպիլիլիլ, պէյիլիլիլ թաղսիլ իտէճէլիլ տիր:
Էթմիլիլ սիկուրթասը իլին վիլալիլիլ գօլալըպար իլիլ պիւր չօգ իլ եալմաեա
իլալթէտիր տիրէր:
Շիւպիլիլ գատար օլտուղու կիպի, Պէյոլլու վէ Գալթա վէ Իսթանպուլ վէ
ճիվալ շէհրի վէ քէյիլիլիլ էպիլիլ սիկուրթաեա թուրքուլարըն, Գալթաեա
Էթմիլիլ վէ սայիլիլ հազգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյիլիլիլ, Գալթաեա
Էթմիլիլ-Խալթանտա 5 նիւմէր մաղապաեա միւրաճալթ իլլէմէլիլ:
Մէլլէր գումարանալարըն անճէթիլիլ
Վ. Ռ. ՍՈՒՆԱՆ